

การศึกษาปัจจัยที่กำหนดพื้นที่เพาะปลูกมะละกอในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาโครงสร้างการผลิต การตลาดมะละกอของประเทศไทย (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกมะละกอของประเทศไทย การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2547 รวมทั้งสิ้น 15 ปี ทำการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมทั้งประเทศ พื้นที่เพาะปลูกมะละกอในปีปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับราคามะละกอในปีที่แล้วในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กับราคาพืชทดแทนในปีที่แล้วในทิศทางตรงกันข้าม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่เพาะปลูกมะละกอในปีปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนปีปัจจุบันในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาพืชทดแทน ส่วนในภาคตะวันตก พื้นที่เพาะปลูกมะละกอในปีปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนและราคามะละกอในปีที่แล้ว ในทิศทางเดียวกัน

This thesis is concerned with factors determining the quantity of areas devoted to the planting of papaya in Thailand. As such, the structure of producing and marketing papaya in Thailand is investigated, in addition to considering factors affecting the quantity of papaya planting areas in Thailand. As the basis for statistical analysis, time series data from the period from 1990 to 2004 are utilized. This data for a period of approximately fifteen years is analyzed by means of the application of the ordinary least square (OLS) method.

The results of this study show that the quantity of areas devoted to planting papaya at present are positively correlated with the previous year's papaya price while inversely correlated with the previous year's prices for crops substituted for papaya. In the Northeast this year, the quantity of areas devoted to papaya planting is directly correlated with the amount of rainfall, but the price for substituted crops is inversely correlated with the amount of rainfall. In the west, the quantity of areas given over to the planting of papaya this year is positively correlated both with the quantity of rainfall and the previous year's price for papaya.